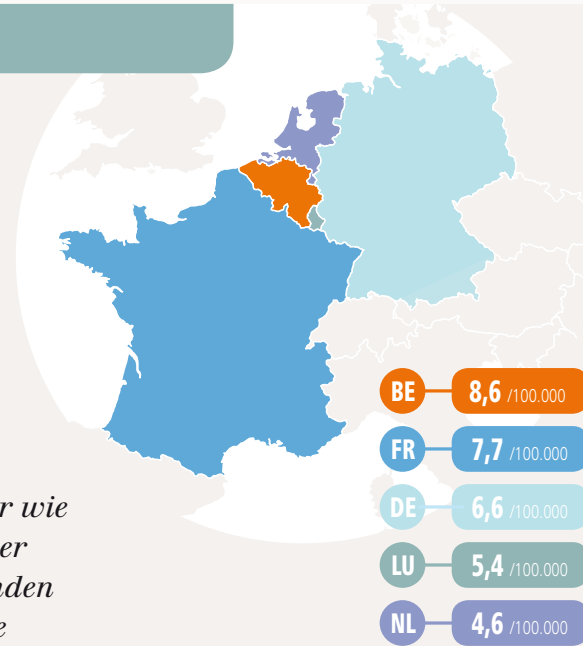

TUBERCULOSE IN BELGIË

EVOLUTIE VAN TUBERCULOSE IN BELGIË

In 2017 werden **972** nieuwe **gevallen van tuberculose** gemeld. De incidentie, het aantal zieken per 100.000 inwoners, is daarmee 8,6.

België maakt deel uit van de «landen met lage incidentie», met minder dan 10 gevallen per 100.000 inwoners per jaar. De incidentie is wel nog steeds hoger dan in de buurlanden.

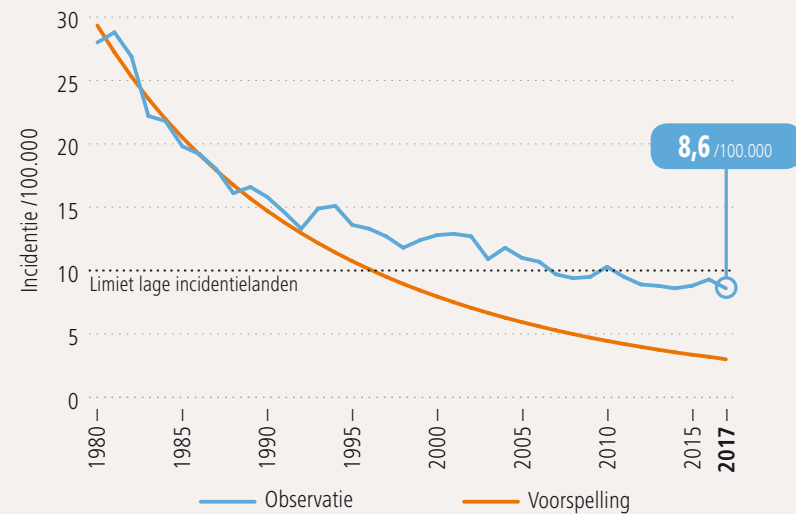

Bron: ECDC 2017

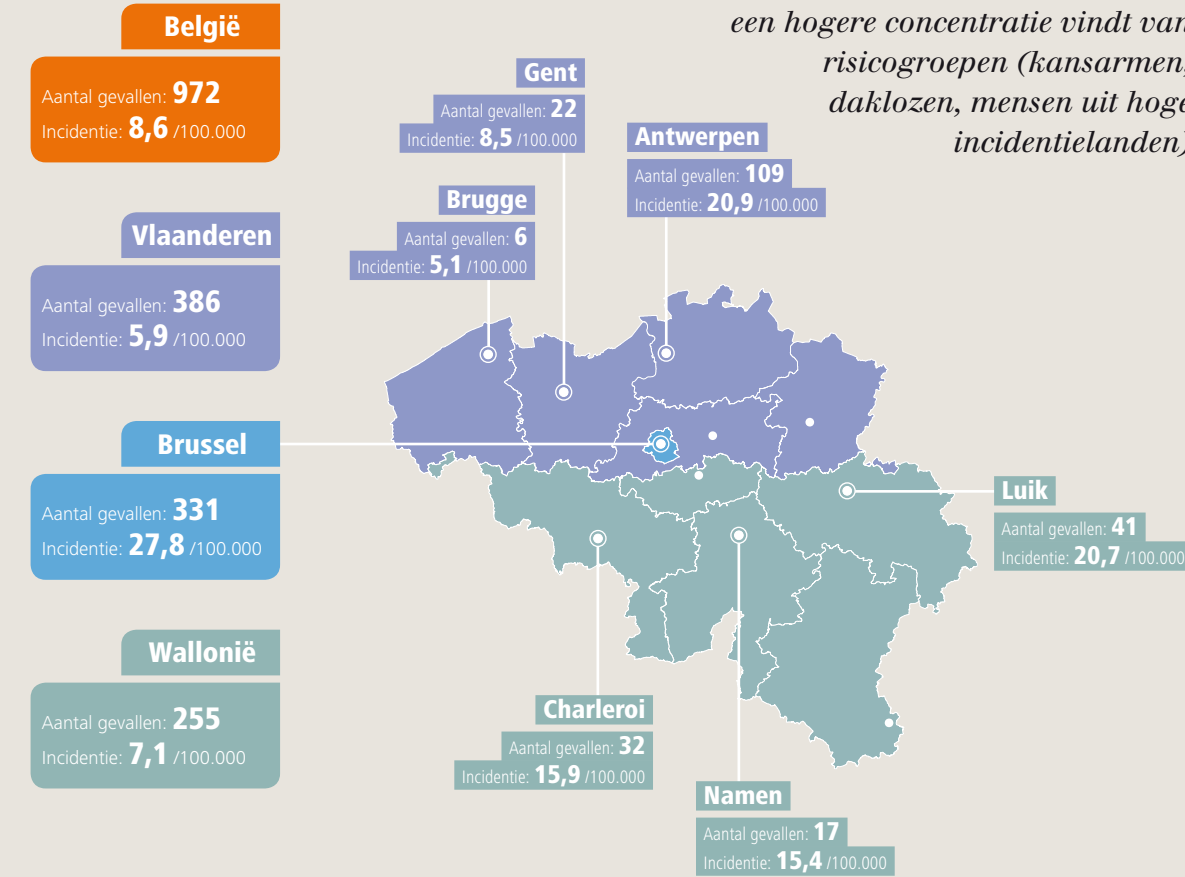
Tuberculose kan eender wie treffen maar komt vaker voor bij mensen uit landen met een hoge incidentie

Ondanks schommelende waarden vertoont **België** nog steeds een **dalende incidentie**.

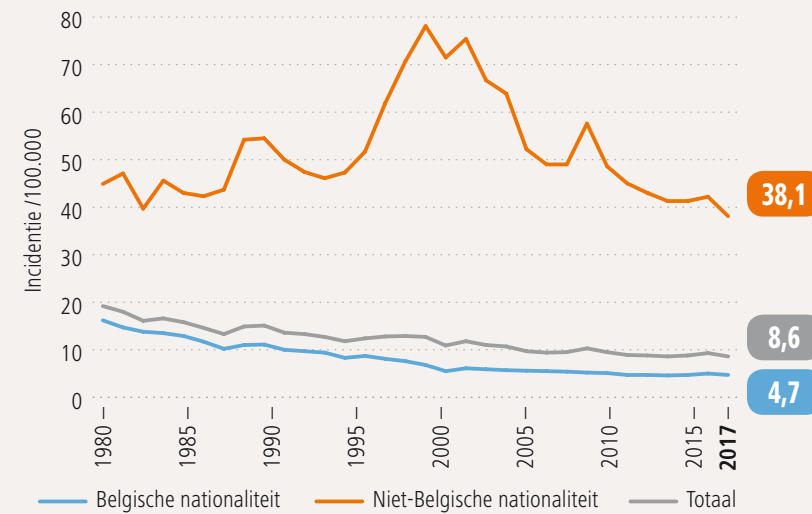
Sinds de jaren 90 daalt de incidentie minder dan verwacht: de geobserveerde waarden liggen hoger dan de voorspelde waarden. De laatste jaren stagneert de incidentie rond 9 per 100.000 inwoners.

GEOGRAFISCHE VERSPREIDING

Tuberculose komt vaker voor in de grote steden omdat men daar een hogere concentratie vindt van risicogroepen (kansarmen, daklozen, mensen uit hoge incidentielanden)

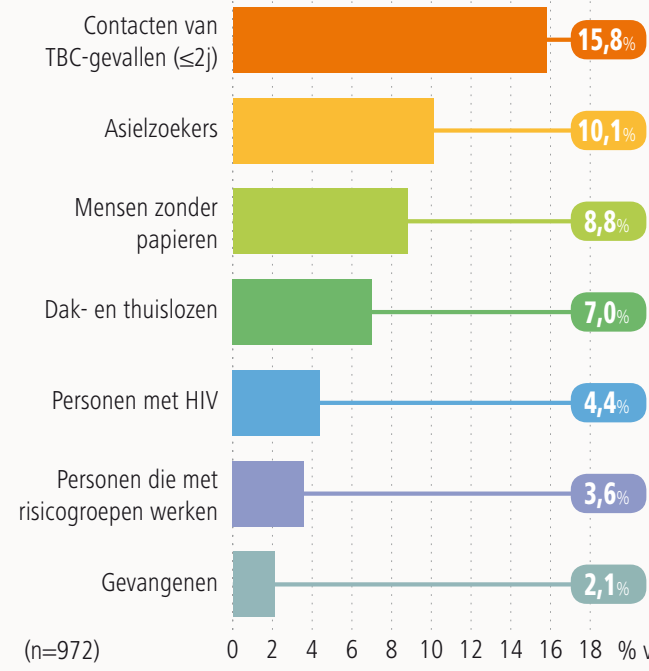
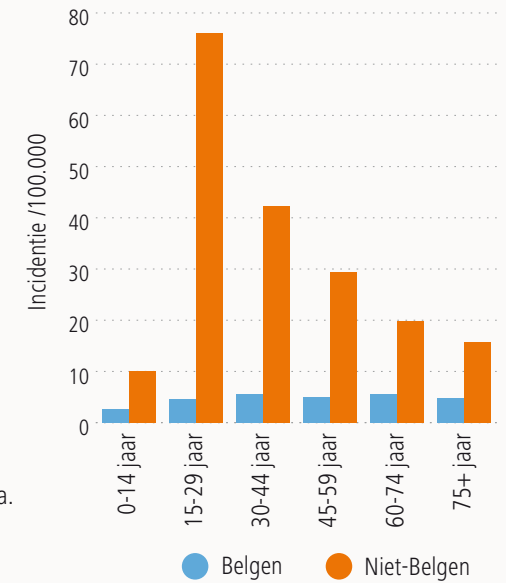
De ziekte neemt langzaam af in de Belgische bevolking maar fluctueert bij niet-Belgen.

Bij Belgen was de incidentie **4,7/100.000** inwoners in 2017. Bij personen met een niet-Belgische nationaliteit, voornamelijk uit landen waar tuberculose nog endemisch is, ligt dit cijfer **8 keer hoger**.

PROFIEL VAN DE TUBERCULOSEPATIËNT

- In de Belgische populatie is de incidentie relatief evenredig verdeeld over de verschillende leeftijdsgroepen, behalve bij de groep kinderen die minder getroffen wordt.
- Bij de niet-Belgen bevindt de piek zich bij de **jongvolwassenen**. Daarna neemt de incidentie af naarmate de leeftijd stijgt.

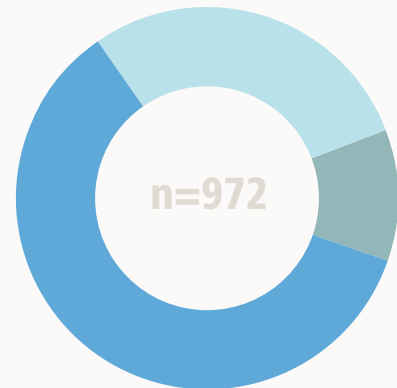

- De grootste risicogroep bestaat uit personen die tijdens de laatste 2 jaar **contact** hadden met een besmettelijke persoon.
- 10% van de gevallen is **asielzoeker**.
- Proportioneel zijn er meer **mensen zonder papieren en daklozen** met tuberculose in Brussel dan in de 2 andere gewesten.

Bepaalde bevolkingsgroepen lopen een verhoogd risico op tuberculose en preventieve maatregelen worden specifiek voorzien voor elk van hen

Tuberculose komt hoofdzakelijk voor in de longen maar de ziekte kan ook elk ander orgaan aantasten.

pulmonale
60%

extrapulmonale
29%

**pulmonale +
extrapulmonale**
11%

*Extrapulmonale
tuberculose is niet
besmettelijk.*

Meer dan 2/3 van de gevallen tast de longen aan. Een deel daarvan ontwikkelt eveneens **extrapulmonale** tuberculose. 81% van de **pulmonale** gevallen werd bevestigd met bacteriologie (cultuur positief). Bij iets minder dan de helft van de gevallen (45%) waren er bacteriën zichtbaar in het sputum (onder de microscoop) wat duidt op een grotere besmettelijkheid.

Bij een positieve cultuur kan aan de hand van het antibiogram de **gevoeligheid van de kiem aan de antibiotica** bepaald worden.

monoresistentie
7%

Bij 7% van de personen met tuberculose komt resistentie aan één enkel antibioticum voor.

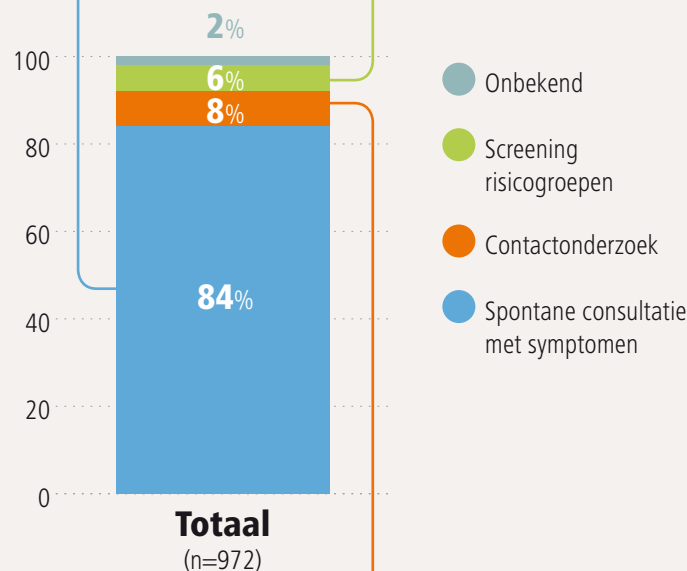
multiresistentie
1%

Wanneer de tuberculosebacterie **niet meer gevoelig is voor de 2 belangrijkste antibiotica** in de klassieke standaardbehandeling spreken we van multiresistentie. Deze vorm is ernstig maar relatief zeldzaam in België.

5 multiresistente gevallen (MDR) van tuberculose werden gemeld in 2017, wat overeenkomt met 1% van de gevallen van wie het antibiogram gekend is.

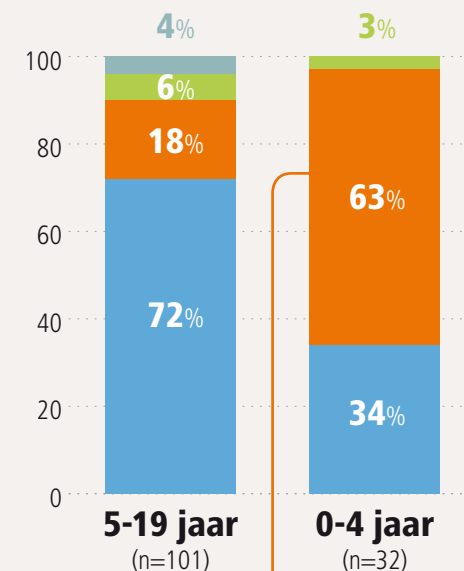
De overgrote meerderheid van de gevallen wordt ontdekt op basis van **klachten en symptomen**.

Actieve screening van **risicogroepen** zoals asielzoekers of gedetineerden leidt tot de opsporing van 6% van alle gevallen.

De belangrijkste symptomen van tuberculose in de longen zijn:

- langdurige hoest
- productieve hoest, soms met bloed
- lichte koorts
- nachtzweeten
- gewichtsverlies
- vermoeidheid

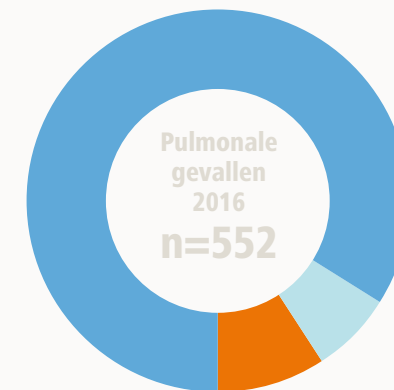
Contactonderzoek rond een besmettelijk geval draagt bij tot de ontdekking van **8%** van alle gevallen.

Dit onderzoek is uiterst rendabel bij kinderen: bij de 0-4 jarigen wordt op deze manier **63%** van de gevallen ontdekt.

84% van de gevallen werd met succes behandeld.

Dit resultaat benadert bijna het streefdoel van de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) nl. 85%. De inspanningen moeten volgehouden worden.

genezen
84%

behandeling afgebroken
7%

Deze patiënten zijn uit het oog verloren of hebben mogelijk het land verlaten.

overleden
9%

De **mortaliteit** ligt hoger bij oudere personen en is vaak het gevolg van een andere pathologie dan tuberculose.

2050

De doelstelling van de Wereldgezondheidsorganisatie is om tegen **2050 tuberculose te elimineren**.

Hiertoe moet in België de incidentie dalen met 12% per jaar.

Tuberculose vormt nog steeds een probleem van algemene volksgezondheid in België. Adequate middelen zijn nodig om de ziekte verder onder controle te krijgen met het oog op totale eliminatie.

Vlaamse Vereniging voor Respiratoire Gezondheidszorg en Tuberculosebestrijding
Eendrachtstraat 56, 1050 Brussel
Tel. 02 510 60 90
Fax. 02 511 46 14
info@vrgt.be
www.vrgt.be

Fonds des Affections Respiratoires
Rue de la Concorde 56, 1050 Bruxelles
Tél. 02 512 29 36
Fax. 02 512 32 73
info@fares.be
www.fares.be

